

3.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Mít kompetenci znamená, že člověk (žák) je vybaven celým složitým souborem vědomostí, dovedností a postojů, ve kterém je vše propojeno tak výhodně, že díky tomu člověk může úspěšně zvládnout úkoly a situace, do kterých se dostává ve studiu, v práci, v osobním životě. Mít určitou kompetenci znamená, že se dokážeme v určité přirozené situaci přiměřeně orientovat, provádět vhodné činnosti, zaujmout přínosný postoj.

Motto:

Ve výuce se učitelé snaží nalézt vyvážený poměr mezi množstvím znalostí a zvládnutím dovedností i utvářením postojů.

Kompetence k učení

- Vedeme žáky k rozpoznání nejefektivnějších metod a způsobů učení.
- Učíme žáky plánovat organizovat a řídit vlastní učení a motivujeme je k celoživotnímu vzdělávání.
- Při učení eliminujeme rušivé podněty a vytváříme optimální podmínky pro učení, volíme takové prostředí, které žákům pro zvládnutí úkolů vyhovuje.
- Klademe důraz na vyhledávání a třídění informací a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využíváme v procesu učení.
- Klademe důraz na psychologii učení, relaxaci.
- Umožňujeme žákům ovlivňovat postup výuky a učíme tak, aby pro ně byl přínosný.
- Žáky vedeme k realizaci vlastních nápadů, podněcujeme jejich tvořivost.
- Vedeme žáky k samostatnému zpracovávání témat (výpisky, referáty, projekty).
- Podporujeme využití získaných poznatků a dovedností v různých vzdělávacích oborech, v dalším studiu a práci.
- Pomáháme žákům odhalovat silné i slabé stránky jejich učebního procesu, rozpoznávat překážky a problémy v učení, diskutovat o nich.
- Podporujeme žákovo sebehodnocení (posoudit vlastní pokrok). Vedeme žáky k poznání smyslu učení.
- Učíme žáky práci s chybou.
- Motivujeme žáky k učení – vytváříme situace, v nichž má žák radost z učení.
- Uplatňujeme individuální přístup k žákovi.
- Vedeme žáky k rozlišování základního učiva od učiva rozšiřujícího.
- Motivujeme žáky k účasti v různých soutěžích a olympiádách.
- Škola podporuje individuální přístup k žákům, a to především k žákům se SVP.

Kompetence k řešení problémů

- Vedeme žáky k vyhledávání a pojmenování problémů.
- Učíme žáky analyzovat problém z různých hledisek.
- Učíme žáky na modelových příkladech v jednotlivých předmětech hledat algoritmy řešení problémů.
- Podporujeme různé přijatelné způsoby řešení problémů.
- Učíme žáky úměrně k věku využívat internet.
- Podporujeme netradiční (originální) způsoby řešení problémů.
- Podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení.
- Podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů.
- Podporujeme využívání moderní techniky při řešení problémů.
- Postupně žáky vedeme ke zdokonalení kompetence práce s informacemi ze všech možných zdrojů.

Kompetence komunikativní

- Vedeme žáky k utváření pravidel vzájemné komunikace mezi vrstevníky a pravidel komunikace žáků s učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu.
- Učíme žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň naslouchat názorům jiných.
- Zaměřujeme se na rozvíjení komunikačních dovedností žáků v mateřském jazyce, v cizím jazyce, v informačních a komunikačních technologiích a v sociálních vztazích.
- Učíme žáky rozpoznávat a uvědomovat si agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů.
- Učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky, žáci prezentují svou osobu a svou školu na veřejnosti.
- Vedeme žáky k pozitivnímu vnímání své školy, své obce, sebe a ostatních lidí.
- Připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích.
- Důsledně vyžadujeme dodržování pravidel stanovených ve školním řádu, v řádech odborných pracoven.
- Učíme žáky naslouchat druhým.
- Učíme žáky asertivnímu chování a nonverbální komunikaci.
- Učíme žáky spolupodílet se na vytváření přátelských vztahů ve třídách a mezi třídami.

Kompetence sociální a personální

- Vedeme žáky k respektování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se sami podílejí.
- Učíme je odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky.
- Snažíme se žáky naučit základům kooperace a týmové práce, používáme skupinovou práci a minimalizujeme používání frontální metody výuky.
- Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují.
- Upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle.

- Podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů
- Učíme žáky odmítavému postoji k projevům rasismu, xenofobie a nacionalismu.
- Průběžně vyhodnocujeme sociální vztahy ve třídě, skupině.

Kompetence občanské

- Vedeme žáky k vyjadřování vlastních pocitů, zároveň i empatii k ostatním.
- Vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem.
- Vedeme žáky ke kamarádskému chování a vzájemné pomoci.
- Učíme žáky rozpoznávat agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů.
- Učíme žáky odmítavému postoji k projevům rasismu, xenofobie a nacionalismu.
- Učíme žáky rozpoznat sociálně patologické projevy chování (drogy, šikana, kriminalita mládeže) a odmítnout je.
- Nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity (kulturní, sportovní, rekreační apod.) jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům.
- Podporujeme různé formální i neformální způsoby spolupráce s obcí, policií, složkami IZS apod.
- Využíváme pomoci a zkušeností odborníků – výchovných poradců, pracovníků OSPOD, PPP, policie a podobně.
- Kázeňské přestupky řešíme individuálně, princip kolektivní viny a kolektivního potrestání nepřipouštíme.
- Problémy řešíme věcně, rozumně, spravedlivě, vždy bez emocí a osobní zášti.
- V rámci jednotlivých předmětů a své působnosti seznamujeme žáky s vhodnými právními normami.
- Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví, k ochraně životního prostředí.
- Učíme žáky třídit odpad (viz environmentální plán školy).

Kompetence pracovní

- Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci.
- Učíme žáky plánovat práci dle jednotlivých kroků, navrhnout postupy.
- Klademe důraz na dodržování bezpečnostních pravidel a ochranu zdraví při práci.
- Seznamujeme žáky s potřebnými informacemi o různých profesích.
- Vedeme žáky k posuzování a vyhodnocování svých osobních předpokladů a možnostech ke zvolené profesi.
- Motivujeme žáky k účasti na praktických exkurzích.

Kompetence digitální

- Učíme žáky ovládat běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby, využívat je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti a samostatně rozhodovat, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít.
- Učíme žáky získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah. Volit k tomu postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu.

- Vedeme žáky k utváření a upravování digitálního obsahu, ke kombinování různých formátů, vyjadřování se za pomoci digitálních prostředků.
- Vedeme žáky k využívání digitální technologie tak, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce.
- Učíme žáky chápat význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamovat se s novými technologiemi, kriticky hodnotit jejich přínos a reflektovat rizika jejich využívání.
- Klademe důraz na předcházení situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení a dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních. Při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí učíme žáky jednat eticky.